

Plan Daltoński
w Przedszkolu nr 60 im.
Jana Brzechwy
w Gdańsku

Geneza planu daltońskiego

Plan daltoński to system nauczania, który został opracowany w latach dwudziestych XX wieku przez amerykańską nauczycielkę Helen Parkhurst.

Młoda wówczas nauczycielka, która musiała pracować z kilkoma klasami jednocześnie, przerobiła magazyn szkolny na klasę, w której każdy kąt przeznaczyła do nauczania innego przedmiotu.

Wizja szkoły Helen Parkhurst

- samodzielne uczenie się dzieci,
- nauka we własnym tempie,
- wdrażanie do współpracy,
- indywidualne podejście do każdego ucznia i sprawdzanie wyników pracy,
- nakłanianie dziecka do poszukiwania najlepszych rozwiązań i najprostszycy metod pracy,
- wzbudzanie w dzieciach chęci podejmowania inicjatywy w działaniu.

Plan daltoński dziś

Cele stworzone przez Helen Parkhurst: wolność, aktywność własna i współpraca, nadal się rozwijają i ewoluują, stale dostosowując się do współczesnych warunków i potrzeb.

Obecnie w placówkach daltońskich idee tejże edukacji są realizowane na podstawie czterech filarów:

- samodzielność,
- odpowiedzialność,
- współpraca,
- refleksja.

Tak to się zaczęło...

Temat wdrażania planu daltońskiego pierwszy raz podniesiony został na początku roku szkolnego 2018/2019. Już miesiąc później nauczycielki spotkały się z kadrami Przedszkola nr 51, w którym plan daltoński był już od kilku lat realizowany. Inspiracje, wskazówki, pomysły...

Aranżacja sal

Po szkoleniu wszystko dość szybko zaczęło się toczyć:
zawieszenie tablic, magnesy, zegary daltońskie...
Podstawy już były, aranżacja sal zmieniała się, co
dawało dzieciom większe możliwości rozwoju,
współpracy i samodzielności.

Odpowiednio zaaranżowane sale dydaktyczne, wyposażone w różnorodne kącki zainteresowań i działań są doskonałym środkiem dydaktycznym, pozwalającym rozwijać się każdemu dziecku, według jego indywidualnych możliwości.

Dobrze zacząć dzień

Wizualizacja różnych sposobów przywitania się jest dla większości dzieci atrakcją, która pomaga dobrze rozpocząć dzień. Dzieci bardziej nieśmiałe, zamiast wchodzić ze spuszczoną głową, mają możliwość wybrać sobie dogodny sposób przywitania się. Jest to inna, często atrakcyjna forma powitania, która przelamuje nieśmiałość i skraca dystans między nauczycielem, a dzieckiem.

Wizualizacja dni tygodnia

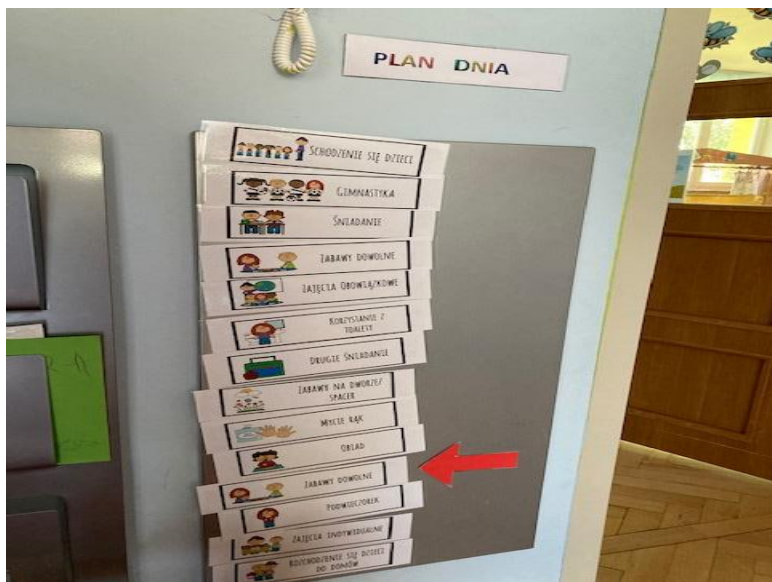

Każdy element umieszczony na naszej tablicy daltońskiej ma swoją funkcję. Na każdej tablicy są zwizualizowane odpowiednimi kolorami dni tygodnia.

Kolory poszczególnych dni w każdej grupie są jednakowe i służą dzieciom do zaznaczania obecności w danym dniu, oraz do oznaczania wykonanych zadań tygodniowych.

Wizualizacja planu dnia

Plan dnia to ilustracje i opisy zaplanowanych aktywności, zajęć i działań, jakie dzieci wykonują w danym dniu. Dzieci codziennie ustalają i umieszczają na tablicy to, co w danym dniu jest zaplanowane, a następnie wskaźnikiem oznaczają aktualnie wykonywaną czynność. Dzięki temu mają świadomość tego, jakie czynności będą następować po sobie, oraz w jakim momencie dnia się znajdują.

Współpraca w parach i w zespole

Bardzo ważnym elementem edukacji daltońskiej jest współpraca.

Do wizualizacji współpracy w parach służy nam tablica ze zdjęciami dzieci, które w danym tygodniu współpracują z przypisaną sobie osobą.

Pomaga to szybko utworzyć pary do pracy, oraz wyrównuje szanse wszystkich dzieci w grupie.

Już potrafię i mogę pomóc!

„To już potrafię” i „mogę pomóc” to tablice przedstawiające umiejętności, które przedszkolaki powinny nabyć w trakcie edukacji przedszkolnej.

Dzieci, które daną umiejętność nabyły umieszczają swoje zdjęcie, czym też oznajmiają, że są gotowe pomóc swoim rówieśnikom.

TO JUŻ
POTRAFIĘ

Potrafię sam się ubrać

Świetnie liczę

Zapinać guziki

Umiem czytać

Zapinać zamek błyskawiczny

A large sheet of paper is pinned to a wall. It features several rows of children's faces. To the left of the faces are various educational icons: a cartoon boy, numbers 1-9, a red button, the letters 'ABC', and a zipper. Each row of faces is associated with a specific skill label in Polish. The top row is labeled 'Potrafię sam się ubrać', the second 'Świetnie liczę', the third 'Zapinać guziki', the fourth 'Umiem czytać', and the bottom row 'Zapinać zamek błyskawiczny'.

Samodzielność

Samodzielność jest istotnym filarem edukacji daltońskiej. Pomaga ona dzieciom w sytuacjach codziennych, ale też buduje ich poczucie wartości i pewność siebie.

W naszym przedszkolu dzieci są wdrazane do samodzielności na każdym etapie edukacji, naturalnie poziom trudności wszelkich czynności jest zróżnicowany w zależności od grupy wiekowej.

Odpowiedzialność- wyjścia do toalety

Dzieci chcąc skorzystać z toalety biorą ze sobą zawieszkę, którą umieszczają na drzwiach kabiny. Taki system eliminuje zbędne zaglądanie czy tłok w łazience, gdyż dzięki zawieszkom dzieci widzą czy i ile kabin jest zajętych.

Instrukcje czynnościowe

Instrukcja wykonana krok po kroku w klarowny sposób pokazuje dziecku, jak prawidłowo wykonać zadanie od początku do końca. Instrukcje czynnościowe umieszczone w łazience szczegółowo obrazują w jaki sposób prawidłowo myć ręce. Instrukcje w szatni przypominają dzieciom o odpowiedniej kolejności ubierania i rozbierania odzieży wierzchniej przed wyjściem i po powrocie z podwórka. Instrukcje do zadań natomiast, kierują dziecko w kolejnych krokach do celu, którym jest wykonanie zadania. **Taki sposób wizualizacji umożliwia dzieciom sprawne działanie, zapewnia porządek, stosowanie się do wypracowanych, sprawdzonych wzorów, daje dzieciom możliwość dużej samodzielności.**

Praca z zegarem daltońskim

Zegar daltoński, który pomaga dzieciom przy wyznaczaniu czasu na zadania, spożywanie posiłków, zabawę, czy sprząkanie. Bardzo istotną rolę spełnia w czasie wolnym, kiedy dzieci mają czas na zabawę swobodną. Obserwując ruchy wskazówek dzieci wiedzą, ile czasu zostało im na zabawę. Jest to najskuteczniejszy sposób na kształtowanie poczucia czasu.

Tablica zadań

W każdy poniedziałek dzieci dostają zadania do wykonania. Nie są to trudne rzeczy. Są to zadania plastyczne, matematyczne, grafomotoryczne, poznawcze, zgodne z podstawą programową. Dzieci same decydują, kiedy wykonają dane zadanie. Jeżeli wykonają swoją pracę szybko, pozostały czas mają na zabawę z rówieśnikami. Jeżeli pozostawiają zadania na ostatnią chwilę, na przykład na piątek, oznacza to, że cały dzień spędzą pracując, a nie bawiąc się. Uczy to dzieci odpowiedniego planowania sobie zajęć i ponoszenia odpowiedzialności za ich realizację. Zdobyte umiejętności ułatwiają im start w szkole. Po poprawnym ukończeniu swojego zadania dzieci zaznaczają na tablicy wykonanie go, przypinając na tablicy magnesik w odpowiednim kolorze.

ZASADY PANUJĄCE W GRUPIE

Zgodnie z jednym z elementów koncepcji daltońskiej, ustalane są zasady zgodnego i bezpiecznego funkcjonowania w sali, oraz w ogrodzie przedszkolnym, czyli "Kodeks przedszkolaka", czy "Kodeks w ogrodzie przedszkolnym". W ten sposób dzieci samodzielnie, lub przy pomocy rówieśników przypominają sobie i innym, o właściwym zachowaniu.

Prawa ręka

Prawa ręka, czyli asystent nauczyciela to dziecko, które jest zaangażowane w pomoc nauczycielowi w przygotowywaniu zadań, zajęć czy zabaw. Odpowiednio przygotowane sześciolatki, a nawet pięciolatki są na tyle odpowiedzialne, że mogą czasami wyjść z sali w celu „załatwienia sprawy”. W związku z tym za zgodą nauczyciela dzieci samodzielnie poruszają się czasem po budynku przedszkola. Mają na sobie wówczas specjalną zawieszkę „mam zadanie”, która oznacza, że wyjście dziecka z sali jest za pozwoleniem i wiedzą nauczyciela.

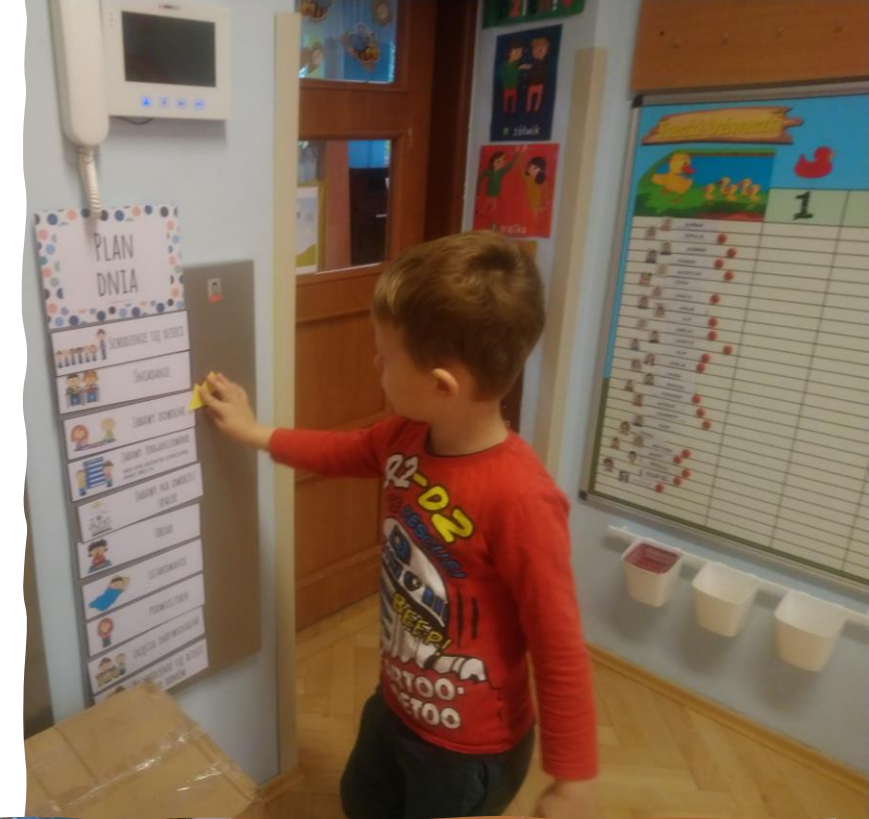

DYŻURNI W AKCJI- ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Dzieci są odpowiedzialne za niektóre czynności w grupie:

- Nakrywanie do stołów
- Odnoszenie naczyń
- Składanie obrusów
- Zamiatanie
- Wycieranie stołów
- Dbanie o rośliny w sali.

Dzięki temu czują się odpowiedzialne za powierzone im zadania, starają się wykonywać je rzetelnie.

System pracy - sygnalizator

Wykorzystując metodę odroczonej uwagi dajemy dziecku możliwość samodzielnego stawienia czoła zadaniu. Najczęściej nauczyciel wykorzystuje tę pomoc w ten sposób, że przed przeczytaniem instrukcji do zadania umieszcza na odpowiednim polu specjalny pierścień, aby zaznaczyć jakie formy pracy teraz będą obowiązywały.

Czerwony – dziecko pracuje samodzielnie

Żółty - dzieci pracują w parach lub w grupach, mogą prosić o pomoc kolegów

Zielony – to czas pracy z nauczycielem.

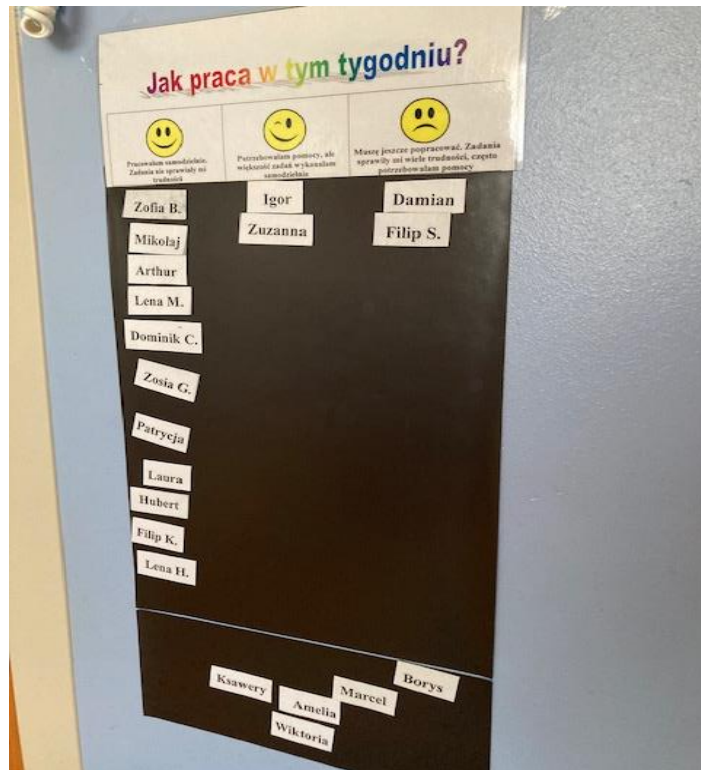
Kalendarz urodzin

Dzieci bardzo lubią obchodzić urodziny w przedszkolu. Dzięki postugiwaniu się kalendarzem urodzin dzieci utrwalają nazwy pór roku i jego miesięcy.

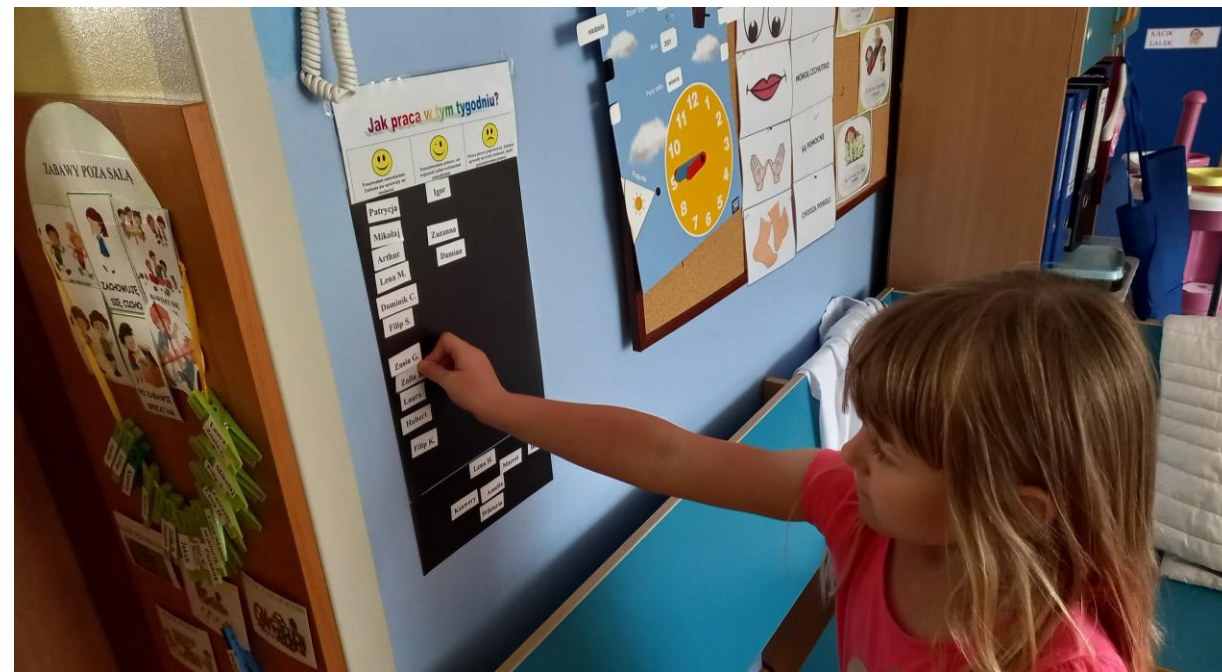

Refleksja

Zadaniem naszym jako nauczyciela jest stworzenie dzieciom możliwości refleksji nad własną pracą, poprzez odpowiednie konstruowanie pytań zachęcających je do samooceny. Poprzez kierowanie refleksją nad dziecięcymi umiejętnościami przed, w trakcie i po zadaniu, uczy krytycznego spojrzenia na własną pracę. Dzięki temu dziecko poznaje swoje umiejętności oraz słabe strony, samodzielnie wyciąga wnioski z własnej pracy oraz nabiera wiary we własne możliwości.

Edukacja
daltońska umożliwia
dzieciom:

- swobodę w wykonywaniu działań, we własnym tempie i czasie;
- naukę odpowiedzialności za siebie i innych;
- możliwość włączenia się w różnego rodzaju aktywności jednocześnie;
- naukę tolerancji;
- naukę umiejętności oceniania swojej pracy i współpracy z innymi.

Dziękujemy
